

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/159/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312218080
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312218080.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a členov senátu JUDr. Dušana Harbutu a JUDr. Sidónie Sládečkovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 04. 07. 2013 č.k. 18C/36/2013-126 v spojení s uznesením zo dňa 08. 01. 2014 č.k. 18C/36/2013-144, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s uznesením zo dňa 08. 01. 2014 č.k. 18C/36/2013-144 **p o t v r d z u j e.**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom v spojení s uznesením, ktorým bolo opravené nesprávne označenie čísla konania, súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 175 eur ako náhrady škody a sumy 719,16 eura ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 9Er/73/2007. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 5 ods. 1 a 3, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1-3 a § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ust. § 41 ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2, 7, 8 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Z hľadiska skutkového stavu mal za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Levice sp.zn. 9Er/73/2007 bola súdnou exekútkou JUDr. Alenou Szalayovou dňa 23. 02. 2007 podaná žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prospech navrhovateľa ako oprávneného, pričom Okresný súd Levice (ďalej len „exekučný súd“) dňa 06. 03. 2007 vydal poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 08. 09. 2010 navrhovateľ ako oprávnený podal exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Exekučný súd dňa 03. 01. 2010 požiadal oprávneného o zaslanie zmluvy o úvere, dňa 04. 03. 2010 exekútor dal podnet na povolenie odkladu a zastavenie exekúcie a dňa 15. 06. 2011 si uplatnil trovy exekúcie. Následne exekučný súd uznesením zo dňa 14. 10. 2011 č.k. 9Er/73/2007-31 žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil. Vychádzajúc z týchto zistení konštatoval, že 30-dňová zákonná lehota na vydanie rozhodnutia o návrhu oprávneného na zmenu exekútora dodržaná nebola. Či došlo k prietiahom v konaní nezisťoval, nakoľko v tomto smere sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd SR ani Európsky súd pre ľudské práva.

Poukázal na to, že nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon, resp. škodová udalosť, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody a zavinenie s tým, že zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zák. č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, kedy oprávnený subjekt nemusí preukázať zavinenie vo forme úmyslu, resp. neobstaranosti, ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Navyše nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo nesprostredkované spôsobené práve a len týmto postupom. Dospel k záveru, že navrhovateľ tieto skutočnosti nepreukázal a podľa jeho názoru v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora, k žiadnej škode nemôže dôjsť, pretože pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. V opačnom prípade by navrhovateľ musel preukázať, že škoda mu vznikla v príčinnej súvislosti s nedodržaním zákonnej lehoty a právny základ takéhoto nároku by musel spočívať v zodpovednosti odporcu za konanie súdneho exekútora až do právoplatného rozhodnutia súdu o jeho zmene a tiež, že práve nečinnosťou pôvodného exekútora mu vznikla škoda. Vyslovil názor, že počas doby od podania návrhu na zmenu exekútora do rozhodnutia exekučného súdu navrhovateľovi žiadna škoda nevznikla, keď tvrdenia navrhovateľa o rizikách v súvislosti s neskoro vydaným rozhodnutím by považoval za relevantné len v prípade, že by neboli uvádzané všeobecne a hypoteticky, ale by za týmto účelom navrhovateľ produkoval dôkazy. Nedodržanie zákonnej lehoty totiž automaticky nezakladá nárok na náhradu škody. Rovnako tak považoval za nedôvodný i nárok navrhovateľa na požadovanú nemajetkovú ujmu a v tejto súvislosti poukázal na to, že k rozhodnutiu o zmene exekútora došlo v dobe, kedy sa oprávnený domáhal v exekučných konaniach zaplata svojich pohľadávok, ktoré mu boli priznané rozhodnutiami rozhodcovských súdov, išlo o veľký počet návrhov, ktoré nebolo možné fyzicky s personálnym obsadením exekučných oddelení vybaviť v zákonom stanovenej lehote, ktorá okolnosť je tiež rozhodujúca pre posúdenie nesprávneho úradného postupu. Tiež poukázal na to, že nemajetková ujma nezávisí automaticky od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od ďalších okolností, a preto nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu navrhovateľa vo forme nemajetkovej ujmy. Vyslovil presvedčenie, že navrhovateľ sa snaží predmetným podaním eliminovať po finančnej stránke svoje nesprávne obchodnoprávne rozhodnutia vo svojej podnikateľskej aktivite. Navyše prípadné priznanie nemajetkovej ujmy navrhovateľovi považoval i za rozporné s ust. § 1 OSP. Toto vzhliadol v tom, že práve navrhovateľ, ktorého podnikateľskou činnosťou je poskytovanie spotrebiteľských úverov na základe zmlúv obsahujúcich neprijateľné zmluvné podmienky, sa domáha súdnej ochrany a nemajetkovej ujmy. Zvlášť, pokiaľ je všeobecne známe, že zmluvy obsahovali rozhodcovské doložky, na základe čoho o nárokoch rozhodovali rozhodcovské súdy, ktoré nerešpektovali ustanovenia právnej úpravy o ochrane spotrebiteľov. Označil preto za zarážajúce, že navrhovateľ sa striktné domáha ochrany svojich práv a dôsledného dodržiavania zákona, hoci v zmluvných vzťahoch so svojimi klientmi taký dôsledný nebol, čo konštatovala i Európska komisia zaoberajúca sa podnikateľskou činnosťou navrhovateľa. Námietku premlčania vznesenú odporcom v jeho písomnom vyjadrení nepovažoval za dôvodnú, keď od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora dňa 08. 09. 2010 do uplatnenia si náhrady škody priamo u odporcu dňa 25. 05. 2012 neuplynula 3-ročná premlčacia doba. Rozhodnutie o trovách konania oprel o ust. § 142 ods. 1 OSP a odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, náhradu trov konania nepriznal, keďže odporca trov konania nešpecifikoval a žiadne mu ani nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojím rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytkol mu tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. V tejto súvislosti poukázal na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a preto mohol niektoré skutočnosti len usudzovať podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite, z ktorého dôvodu ako dôkaz označil aj exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupom,

keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Poukázal tiež na to, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyše jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickéj situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. V neposlednom rade vytkol prvostupňovému súdu zamietnutie jeho návrhu na znalecké dokazovanie len s poukazom, že nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, čím mu znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Tým svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplata sumy 175 eur z titulu náhrady škody a sumy 719,16 eura z titulu nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 9Er/73/2007. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhliadol v nevydaní rozhodnutia o jeho návrhu ako oprávneného na zmenu exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote a v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o tomto návrhu, keď exekučný súd bol nečinný viac ako 407 dní.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01. 01. 2013 (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Úvodom je potrebné poznamenať, že v nadväznosti na čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a čl. 36 ods. 3, 4 Listiny základných práv a slobôd (zák. č. 23/1991 Zb.) je zák. č. 514/2003 Z.z. osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). Zároveň je samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody (§ 7), a tiež za rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe (§ 8). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem „nesprávny úradný postup“, vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

V súdnej veci správne súd prvého stupňa vo svetle týchto záverov posudzoval existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu uplatňovanú navrhovateľom v konaní. V tomto smere v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver. Niet totiž sporu o tom, ako to vyplýva z obsahu spisu Okresného súdu Levice sp.zn. 9Er/73/2007, že exekučnému súdu bola dňa 23. 02. 2007 doručená žiadosť súdnej exekútky JUDr. Aleny Szalayovej o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o. proti povinnej W. R., o vymoženie 9.798,-Sk (325,23 eura) s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., Bratislava zo dňa 31. 10. 2006 sp.zn. SR 5229/06. Exekučný súd dňa 06. 03. 2007 vydal pod č. 5402 038953* poverenie pre súdnu exekútku na vykonanie tejto exekúcie. Dňa 06. 09. 2010 bol exekučnému súdu doručený návrh navrhovateľa ako oprávneného na zmenu exekútora požadujúci, aby vykonávaním exekúcie bol poverený súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, čomu predchádzal podnet súdnej exekútky zo dňa 04. 03. 2010 na povolenie odkladu exekúcie a jej zastavenie práve s poukazom na neprijateľnosť dojednaní v zmluve o úvere, ktorý podnet exekučný súd doručoval oprávnenému aj s výzvou na vyjadrenie sa k nemu. Oprávnený sa s podnetom súdnej exekútky nestotožnil, čo aj s dôvodmi oznámil exekučnému súdu dňa 04. 10. 2010. V nadväznosti na to exekučný súd dňa 05. 01. 2011 vyzval oprávneného na predloženie zmluvy o úvere, ktorú požiadavku oprávnený realizoval jej predložením dňa 31. 01. 2011. Dňa 06. 06. 2011 exekučný

súd v súvislosti s návrhom na zmenu exekútora vyzval dovtedajšiu súdnu exekútoru JUDr. Alenu Szalayovú o oznámenie, či si uplatňuje trovy exekúcie, na čo súdna exekútorka reagovala písomným podaním, doručeným exekučnému súdu dňa 15. 06. 2011. Následne exekučný súd svojim uznesením zo dňa 14. 10. 2011 č.k. 9Er/73/2007-31 v predmetnej veci žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol, exekúciu vyhlásil za neprípustnú, zastavil ju a súdnej exekútorke bola priznaná náhrada trov exekúcie vo výške 33,28 eura, ktoré bol oprávnený zaviazaný nahradiť jej do 3 dní od jeho právoplatnosti. Podľa navrhovateľa postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o návrhu na zmenu exekútora došlo po uplynutí zákonnej 30-dňovej lehoty a s takým časovým oneskorením (viac ako 407 dní), ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prieťahy v konaní. Odpoveď, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, poskytuje ust. § 44 zák. č. 233/1995 Z.z. (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Vychádzajúc z vyššie cit. zákonného ustanovenia je teda zrejmé, že na rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu exekútora sa pre exekučný súd vzťahovala 30-dňová lehota od doručenia návrhu. S ohľadom na zhora uvedené skutkové zistenia v predmetnej exekučnej veci táto lehota dodržaná nebola, ako to správne konštatoval i prvostupňový súd.

I napriek tomuto zisteniu, odvolací súd zastáva názor, že v sporom dotknutom exekučnom konaní neboli preukázané navrhovateľom avizované zbytočné prieťahy, ktoré tvrdenie podliehalo prieskumnej činnosti súdu z hľadiska platnej právnej úpravy § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v čase vzniku zodpovednostného vzťahu. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Právo každého na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, zakotvuje i čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru. V tomto smere rozsiahla rozhodovacia prax ústavného súdu ustálila, že pri rozhodovaní, či vo veci došlo k prieťahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritériá, ktorými sú: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval. Hodnotiac postup exekučného súdu z hľadiska týchto kritérií, ako i vyššie popísaného postupu je významné, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok zaväzujúci povinnú na plnenie z titulu spotrebiteľskej úverovej zmluvy. V nadväznosti na tento exekučný titul a podnet dovtedajšej exekútorke exekučný súd pristúpil k jeho preskúmaniu, v rámci čoho vyzval navrhovateľa ako oprávneného na doloženie zmluvy o úvere. Následne dňa 06. 03. 2007 exekučný súd uznesením návrh na zmenu exekútora zamietol, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. V jeho postupe s ohľadom na okolnosti danej veci preto nemožno vzhliadnuť zbytočné prieťahy. Tento záver je súladný i s konštantnou judikatúrou Ústavného súdu SR, podľa ktorej pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky sa síce prihliada na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie sa automaticky nepovažuje za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (porovnaj II. ÚS 64/97, I. ÚS 63/00, I. ÚS 16/02).

Samotné zistenie, že k rozhodnutiu o návrhu na zmenu exekútora exekučným súdom došlo po uplynutí zákonnej lehoty, však ešte samo o sebe nezakladá zodpovednosť štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z.. Podľa zhora podaného výkladu odvolacieho súdu, musia byť totiž splnené i ďalšie dva predpoklady, a to: vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a priama príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a samotnou škodou, resp. nemajetkovou ujmom, na preukázanie ktorých predpokladov zaťažuje dôkazné bremeno práve navrhovateľa. V danom prípade si navrhovateľ svoju dôkaznú povinnosť nesplnil a nepreukázal splnenie týchto zákonných predpokladov. Ním predkladané tvrdenia o vzniku škody vo výške 175 eur, predstavujúce náhradu účelne vynaložených nákladov

spojených s činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím exekučného súdu o tomto návrhu, odvolací súd považuje za zavádzajúce. Vychádzajúc z elementárnej logiky veci totiž navrhovateľ ako právnická osoba, ktorej náplňou činnosti, ako je všeobecne známe, je práve vymáhanie pohľadávok, nesporne na zabezpečenie svojej bezporuchovej činnosti musí viesť databázu vymáhaných pohľadávok prostredníctvom informačného systému až do ich vymoženia, prípadne zániku iným spôsobom a to aj v dobe, keď už exekútor je poverený vykonaním exekúcie. Pracovné výkony zamestnancov v súvislosti so správou týchto pohľadávok, administratívnymi prácami, udržiavaním informačného systému, atď. tak nepredstavujú zmenšenie majetku navrhovateľa v čase nerozhodnutia súdu o návrhu na zmenu exekútora. Podstatným v tomto smere ale je to, že exekučný súd na základe žiadosti dňa 06. 03. 2007 poveril vykonaním exekúcie súdnu exekútoru JUDr. Alenu Szalayovú, ktorá mala povinnosť vykonávať úkony smerujúce k vymoženiu pohľadávky navrhovateľa ako oprávneného v danom exekučnom konaní v súlade s Exekučným poriadkom, totožne ako i oprávneným navrhovaný iný exekútor. Navrhovateľom avizované náklady na úkony predstavujúce škodu by mu preto vznikli bez ohľadu na to, ktorý exekútor exekúciu vykonával. Za danej situácie niet tak príčinnej súvislosti medzi konaním exekučného súdu a navrhovateľom tvrdou škodou. Rovnako tak i vznikom nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa z ním predkladaných dôvodov, ktoré navyiac bez ponúknutia dôkazu o tom sú len v rovine teoretických úvah. Odvolací súd sa preto stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu o tom, že nerozhodnutím o zmene exekútora v zákonnej lehote nemohol navrhovateľovi ako účastníkovi exekučného konania vzniknúť stav právnej neistoty a škoda, ktorú si uplatňuje.

Záverom odvolací súd konštatuje, že hoci navrhovateľ ani nekonkretizoval svoj odvolací dôvod a postup prvostupňového súdu v konaní, ktorým malo dôjsť k odňatiu mu možnosti konať pred súdom, odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP nezistil, pričom i ďalšie skutočnosti vytykané navrhovateľom v jeho odvolaní sú bez právneho významu alebo sa preskúmaného rozsudku vôbec netýkajú.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.